

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-632/3956/8709
Konu : Yazılı soru önergesi

22/11/2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIğINA

İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 05/10/2012 tarihli ve A.01.0.KKB.
0.10.00.00-87400 sayılı yazı,
b) 22/10/2012 tarihli ve 3487/7795 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10540 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap örneği iki nüsha halinde ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Sadullah ERGİN
Bakan

EK:

Soru önergesi cevabı (2 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : B.03.0.KGM.0.00.00.05/2012-610.01-632/3955/8708
Konu : Yazılı soru önergesi

20/12/2012

Sayın Nursel AYDOĞAN
Diyarbakır Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/10540 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Kanunun, "Sürelî veya süresiz yayınlardan yararlanma hakkı" kenar başlıklı 62. maddesinin birinci fıkrasında "Hükümlü, mahkemelerce yasaklanmamış olması koşuluyla sürelî ve süresiz yayınlardan bedelini ödeyerek yararlanma hakkına sahiptir."; üçüncü fıkrasında "Kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan hiçbir yayın hükümlüye verilmez.", hükümlerinin yer aldığı; Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Tüzüğün 87. maddesinde de benzer hükümlerin bulunduğu;

Tüzüğün, "Eğitim kurulunun görev ve yetkileri" kenar başlıklı 43. maddesinde, kurum kitaplık veya kütüphanesine satın alma, bağış ya da ödünç alma gibi yollarla kazandırılacak yayınların tespitini yapmanın; kuruma gelen kitapların, kitaplık ya da kütüphaneye kabul edilip edilmemesine karar vermenin; kuruma gelen her türlü yayının, kurum güvenliğini tehlikeye düşüren veya müstehcen haber, yazı, fotoğraf ve yorumları kapsayan nitelikte olup olmadığına karar vermenin; kitap okumayı özendirici çalışmalar yapmanın, eğitim kurulunun görev ve yetkileri arasında olduğu,

Malûmlardır.

Bu hükümler çerçevesinde, hükümlü ve tutuklulara posta yoluyla gelen veya ziyaretçileri tarafından getirilen ya da sevkle gelen hükümlü ve tutuklunun refakatinde getirdiği sürelî ve süresiz yayınlar denetime tâbi tutulmaktadır. Hakkında toplatma veya yasaklama kararı olmayan yayınlar, gereken kayıtları yapıldıktan sonra ilgisine verilmektedir. Ancak, ceza infaz kurumlarının varlık ve yönetim amaçları olan ıslah, disiplin ve güvenlik gibi nedenler dikkate alındığında, içeriğinde bu amaçlara aykırı unsurlar bulunan, yasa dışı örgütleri ve bu örgütlerin yasa dışı davranış ve eylemleri ile bu tür eylemlere katılanları övücü veya hükümlüyü suça teşvik edici, kurum görevlilerini hedef gösteren ibareler içeren, örgütsel haberleşme niteliği taşıyan, topluma yeniden kazandırma çalışmalarını olumsuz etkileyen, örgütsel dayanışmayı artırıcı ve ceza infaz kurumu ile görevlileri hakkında yalan yanlış bilgi içeren, tehdit ve hakaret ihtiva eden, dolayısıyla kurumun asayiş ve güvenliğini tehlikeye düşürücü sürelî ve süresiz yayınlar hakkında ceza infaz kurumu eğitim kurulu kararıyla kısıtlama getirilebilmektedir. Bu kararlara karşı ilgisinin infaz hâkimliği nezdinde şikâyet, infaz hâkimliği kararına karşı da ağır ceza mahkemesi nezdinde itiraz hakkı bulunmaktadır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

II- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin, "Yeme ve içmede kullanılan araç ve gereçler" kenar başlıklı 6. maddesinde, koğuş, oda ve eklentilerinde, her hükümlü için kantinden temin edilmek şartıyla bir adet uç kısmı sivri olmayan on santimetre uzunluğunda bıçak, plastik veya yumuşak metalden imal edilmiş çatal, yemek ve çay kaşığı, 0.50 mm. kalınlığında iki adet metal yemek tabağı ve ikişer adet cam su bardağı ile çay bardağı ve tabağı bulundurulabileceği hükmü yer almaktadır.

III- 2005 yılından bu yana infaz mevzuatında yapılan çalışmalar neticesinde insan haklarına daha saygılı bir infaz sistemi kurulmuştur. Mevzuatın geliştirilmesinde özellikle Avrupa Konseyinin üye ülkelerine mahpus haklarının korunması amacıyla tavsiye ettiği "Cezaevi Standart Kuralları" ile diğer uluslararası sözleşme ve belgeler esas alınmıştır.

5275 sayılı Kanunun 3. maddesinde, ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazı ile ulaşılmak istenilen temel amacın, öncelikle genel ve özel önlemeyi sağlamak, bu maksatla hükümlünün yeniden suç işlemesini engelleyici etkenleri güçlendirmek, toplumu suça karşı korumak; hükümlünün yeniden sosyalleşmesini teşvik etmek, kanunlara, nizamla ve toplumsal kurallara saygılı, sorumluluk taşıyan bir yaşam biçimine uyumunu kolaylaştırmak olduğu belirtilmiştir.

Hükümlü ve tutukluların kuruma kabulünden tahliyelerine kadar geçen sürede, Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü bünyesinde Eğitim Birimi ve Psiko-Sosyal Servisi tarafından, hükümlü ve tutukluların ruhsal ve duygusal iyilik ve bütünlüklerinin sağlanması ve korunması için gerekli koruyucu, önleyici ve geliştirici program ve hizmetlerin araştırılması, geliştirilmesi ve uygulanması, ekip çalışması yöntemiyle tedavi sürecine katılarak psikolojik destek ve müdahalede bulunma, genel durumlarının değerlendirilmesi başta olmak üzere gözetim görevlileri ile işbirliği yapma, bireysel özelliklerini, yaşam koşullarını ve suç işleme nedenlerini belirleyerek tahliye sonrasında yeniden suça yönelme olasılıklarını azaltma ve toplumsal yaşama uyum sağlamaları için gerekli çalışmaları yapma, bireysel gelişmelerine yardımcı olma, kurum içindeki hak ve sorumluluklarını öğrenme ve bunları gerçekleştirme, gerekli ve yararlı görüldüğü hâllerde aile ve sosyal çevrelerine yönelik görüşme ve çalışmalar gerçekleştirme gibi hizmetler yerine getirilmektedir. Bu hizmetlerin yanında, hükümlü ve tutukluların iyileştirilmesine yönelik psiko-sosyal servis tarafından Bakanlığımızca belirlenen; öfke kontrolü programı, uyuşturucu madde programı, benim ailem programı, cinsel suç programı, salıverilme öncesi mahkûm gelişimi programı, müebbet hapis programı ile intihar ve kendine zarar vermeyi önleme programları belirli aralıklarla yürütülmektedir.

Ayrıca hükümlü ve tutukluların kişisel, sosyal, kültürel mesleki gelişimlerini sağlamak, boş zamanlarını aktif bir şekilde değerlendirmelerini ve kendi aralarındaki iletişimlerini geliştirmek amacıyla; eğitim kurumumuzun belirlediği program çerçevesinde; müzik aletleri, ağaç işleri, polyester, bağlama, resim, ahşap teknolojisi, yüzey şekillendirme, masa tenisi, bilgisayar kullanımı, bilgisayar işletmenliği, okuma yazma, perdah eleman kursu, anten sistemleri kurulumu kursu, serigrafi, model gemi yapımı kursu, sır üstü dekorlama kursu, voleybol, basketbol, hentbol, masa tenisi, badminton, dart gibi çeşitli spor kursları yıl içinde düzenli olarak organize edilmektedir.

Silahlı terör örgütüne üye olma suçundan ceza infaz kurumlarında bulunan hükümlüler; psiko-sosyal servis yardım programlarından sadece bağlama, resim, bilgisayar, İngilizce kursu, model gemi yapımı, ağaç işleri kursu gibi sınırlı sayıda kursa katılım

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

göstermektedirler.

IV- 5275 sayılı Kanun gereğince, ceza infaz kurumlarının türlerine göre tahsisi ile hükümlü ve tutukluların nakil işlemleri, ortak etkinlikler, güvenlik, diğer işlemler ve dışarıdan sağlanan hizmetlerle ilgili usul ve esasları göstermek, mevzuatın uygulanmasını kolaylaştırmak ve uygulamada ortaya çıkan sorunları gidermek amacıyla Bakanlığımız Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü tarafından çıkarılan 22/01/2007 tarihli 45/1 Nolu Genelgenin, "Ortak Etkinlikler" başlığını taşıyan Üçüncü Bölümü toplam 14 maddeden oluşmakta ve bütün ceza infaz kurumlarında barındırılan hükümlü ve tutukluların ortak alan etkinliklerinden yararlanma esaslarını düzenlemektedir.

Söz konusu Genelgenin 13. maddesinde, "Güvenlik bakımından tehlike yaratmadığı ölçüde, idare ve gözlem kurulu tarafından belirlenen istekli hükümlü ve tutuklular, 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde ve idarenin gözetiminde, açık görüş alanlarında veya diğer ortak yerlerdeki sosyal faaliyetler çerçevesinde haftada toplam 10 saati aşmamak üzere sohbet amacıyla bir araya getirilebilir. Bu faaliyet hafta içerisinde açık görüş, avukat ve ziyaretçi görüşlerini aksatmayacak şekilde yaptırılır." hükmü yer almaktadır. Genelgede öngörülen 10 saatlik süre, azamî süreyi ifade etmektedir ve diğer ortak etkinliklerde geçirilen süreler buna dâhil değildir. Bu hüküm tüm ceza infaz kurumlarında uygulanmaktadır.

Sohbet ve diğer ortak etkinliklerden yararlanacak hükümlü ve tutuklular, işledikleri suçlara, kurumdaki davranışlarına, ilgi ve yeteneklerine göre gruplandırılarak, kendileri için hazırlanmış iyileştirme programları çerçevesinde eğitim, spor, meslek kazandırma ve çalışma ile sohbet dâhil diğer sosyal ve kültürel faaliyetlere katılabilmektedirler. Programın süresi ve katılacak hükümlü ve tutuklu sayısı her programın özelliği, güvenlik şartları ve kurumun imkânları dikkate alınarak belirlenmektedir. Mevzuat gereği tehlikeli vasıftaki hükümlü ve tutukluların barındırıldığı yüksek güvenliğin ceza infaz kurumlarında ve diğer kurumların yüksek güvenliğin bölümlerinde, sohbet dâhil tüm ortak etkinlikler 10 kişiyi aşmayacak gruplar hâlinde yürütülmektedir.

Ceza infaz kurumlarında, sohbet süresine odaklı bir infaz sistemi yerine, hükümlü ve tutukluların sosyalleşmesi için sohbet dâhil tüm ortak alan etkinliklerinin artırılmasına yönelik olarak çalışmalar yürütülmektedir.

Ceza infaz kurumlarındaki aşırı kalabalıklaşma yanında hükümlü ve tutuklu profiline çeşitliliği ve örgüt sayısındaki fazlalık nedeniyle, kurumların fizikî imkânları ve mevcut personel sayısı ile karşılanması çok güç grup sayıları ortaya çıkmaktadır. Olumsuz şartlara rağmen kurumlarda ortak alan etkinlikleri, Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin belirlediği standartlara uygun yürütülmektedir. Kurumlarımızda eğitim, spor, sosyal-kültürel faaliyetler, iş-meslek eğitimi ve boş zaman etkinlikleri artarak devam etmektedir.

Söz konusu Genelgenin yürürlüğe girdiği 22/01/2007 tarihten itibaren, Ülkemizdeki tüm infaz kurumlarında hükümlü ve tutukluların ortak yaşam alanlarından ve ortak faaliyetlerden azamî derecede yararlanabilmeleri için gerekli tedbirler alınmış olup, infaz kurumu yöneticilerinin başarısı, gerçekleştirdikleri bu tür faaliyet ve katılan kişi sayıları ile değerlendirilmeye başlanmıştır.

V- Ankara Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen cevapta;

A- İletilerin, süreli ve süresiz yayınların incelenmesi neticesinde, içeriğinin 5275 sayılı Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkındaki Kanunun 62. maddesinin üçüncü fıkrası, ve Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Hakkında Tüzüğün 87. maddesinin üçüncü fıkrası gereğince sakıncalı görülmeyenlerin hükümlü ve tutuklulara verildiği, sakıncalı olduğu tespit edilenler hakkında ise Kurum Eğitim Kurulu tarafından iletilerin ve yayınların hükümlü ve tutukluya verilmemesine karar verildiği, bu kararların ilgili hükümlü ve tutuklulara tebliğ edildiği, bu kararlara karşı yapılan itirazlar neticesinde verilen kararlar doğrultusunda uygulamanın yapıldığı;

B- Ankara 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Kürtçe şarkı söylediği için hiçbir hükümlü ve tutuklu hakkında tutanak tutulmadığı;

C- Kurumda 31 televizyon kanalının düzenli olarak izlenebildiği;

D- Kurum kantininde satılan meyve ve sebzelerin hükümlü ve tutukluların dilekçelerine istinaden sipariş üzerine her hafta düzenli olarak alındığı, Kurum idaresi tarafından belirlenmediği;

E- Ceza İnfaz Kurumlarında Bulundurulabilecek Eşya ve Maddeler Hakkında Yönetmeliğin 6. maddesinde yer alan hüküm uyarınca, Yönetmelikte belirtilen malzemelerin kantinden temin edilmek şartıyla verildiği, ayrıca cımbız ve bıyık makasının kesici ve delici alet olarak kullanılabilirdiği, tek bıçaklı traş bıçağının ise bıçak kısmının yarım jiletten oluştuğu, jiletin yerinden sökülerek kendisine veya başkalarına zarar verme amaçlı kullanılabilirdiği, bu nedenle, cımbız ve bıyık makasının verilmediği, traş bıçağı olarak ise kendisine veya başkasına zarar verme amaçlı kullanılamayan üç bıçaklı traş bıçağı verildiği;

F- Kurumda yapılan sosyal faaliyetlerden sohbet programının uygulanmasının hükümlü ve tutukluların vermiş oldukları dilekçelerine istinaden Kurum İdare ve Gözlem Kurulu tarafından hükümlü ve tutukluların hasımlık durumları, suç grupları, varsa almış oldukları disiplin cezaları göz önünde bulundurularak 10 kişiyi geçmeyecek şekilde gruplandırıldıkları, sohbet grubundaki hükümlü ve tutukluların bir çoğunun Kurumda yapılan diğer faaliyetlere de katıldığı, yapılan sohbet faaliyet programında hükümlü ve tutukluların ziyaret saatleri ve diğer katılmış oldukları faaliyetlerin birbirleriyle çakışmalarının sağlandığı,

Bildirilmiştir.

Bilgilerinize sunulur.

Sadullah ERGİN
Bakan